

dog dem, som til Syvende og Sidst ere afgjørende, naar man vil tale om de udgivne Bølg, idet Budgetterne jo paa ingen Maade give en udtømmende Veiledning i saa Henseende, da de dels blive supplerede med meget ofte rigelige Tilfølgbevillinger og dels af og til opføre Summer, som ikke komme til Anvendelse i Aarets Løb. Altsaa efter Statsregnskabet vil man finde, at der i Aaret 1872—73 blev givet til Krigsministeren til Hæren 9,130,000 Kr. og til Marinen 3,666,000 Kr.; dette er ikke Forholdet 1 til 3, thi saa skulde Marinen kun have havt ganske Lidt over 3 Millioner, men det er dog ikke endnu saa overordentlig langt derfra, at man ikke kan gjenkende Forholdet. De paafølgende Aar var Marineministeriets Budget bestandig i Stigning, det følgende Aar er opført med 4,267,000 Kr., men jeg vil sige, at fremfor Alt er det de senere Aar, hvori Marinens Budget har opnaaet en saa ganske overordentlig Fylde. I 1876—77 var det 5,631,000 Kr., i 1877—78 var det 5,904,000 Kr. Nu standse Statsregnskaberne, og vi komme til Budgetterne, hvad jeg vil bede bemærket. Forrige Aar var Marinens Budget 6,278,000 Kr., og nu kommer endelig dette Aar, hvor det efter al den Modgang, som den ærede Marineminister har maattet lide, og efter den Maade, hvorpaa hans høitærede Kollega har beklippet ham, dog er lykkedes ham at faae 6,286,000 Kr. Hvorledes er det gaaet Krigsministeren i den samme Tid? Han endte med i det Aar, som jeg for et Dieblit siden anførte som Udgangspunktet for den senere Periode, med 9,130,000 Kr. og har i Aar faaet 9,769,000 Kr. inklusive Kanonerne et Forhold, som ikke er det oprindelige 1 til 3, men meget nær ved at være 2 til 3. Saaledes er dette Forhold blevet forvandelt i Løbet af disse Aar. Jeg tror med al Anerkjendelse af den Udvikling, man kan ønske Marinen, at det er en Forrykkelse af det naturlige Forhold, og at det paa ingen Maade kan siges, at Hæren er bleven behandlet med samme Generøsitet, som man har vist Marinen. Men, som sagt, dette er kun i Forbigaaende.

Jeg kommer nu til det Punkt, som har bevæget mig til overhovedet at tage Ordet, og jeg vilde ønske, at jeg nu var istand til at tale med al den Varme, som det var muligt, for at de Ord, jeg udtaler, kunde finde Gjenlyd ikke blot i denne Sal, men ogsaa udenfor. Det er nemlig efter min Overbevisning et nationalt Anliggende af største Betydning, som jeg nu vil berøre, og jeg haaber, at den ærede Landssthingsmand i min Nærhed (Sessen) vil yde mig sin Anerkjendelse; det er for en Udvidelse af Bevillingerne til Marinen, at jeg tager Ordet, ikke — lad mig skynde mig med at tilføje dette — paa nærværende Aars Budget, jeg veed, at det er urokkeligt, men for en fremtidig Udvidelse, og ikke for at bygge de store Kampflåde, det maa det ærede Medlem

ikke vente af mig, det tror jeg virkelig er en urigtig Anvendelse. Lad mig forudstikke en mere almindelig Bemærkning. En lille Stat kan efter min Overbevisning ikke anvende sine Kræfter paa nogen forholdsvis heldigere Maade end ved at understøtte Bestræbelser for Videnskaben. Videnskabelige Foretagenders heldige Understøttelse er en af de allerbedste Anvendelser af Kræfterne. Der er Intet, der mere formaar at vække en Nations Selvfølelse og mere at holde Livskraften oppe i den, og der er Intet, der mere formaar at vække Udlandets Følelse af, at denne Nation har Ret til at leve. Men jeg vil tilføje, at naturligvis er det ikke min Mening, at man ligeoverfor disse Bestræbelser opfylder, hvad der maa ønskes, ved at votere nogle Penge, det er en for let Maade at tage Sagen paa, det gjælder om at faae Pengene heldigt anvendte, det gjælder om at gribe Leiligheden, naar den tilbyder sig for at kunne finde en god Anvendelse af Midlerne til Understøttelse af saadanne videnskabelige Foretagender. Og jeg vil endnu tilføje, at det er maaske ikke ligegyldigt, i hvilken Retning disse Bestræbelser gaa. Der er altid visse Lidsstrømninger, der indføre visse Problemer, der til denne Tid interessere hele den civiliserede Verden. Til andre Tider er der andre Problemer, som indtage Pladsen. Kan man gribe de Problemer, som have den almindelige Interesse for sig, er man dobbelt heldig. Spørge vi nu om, hvad det er, som for Diebliftet mest interessere det store civiliserede Samfund, saa er det Alt, hvad der angaar en nærmere Underøggelse af og Kendskab til vor Klobe, og der spiller en fremragende Rolle geografiske Underøggelser og Opdagelsesrejser. Alle Folk have i den Retning sat sig i Bevægelse i de senere Aar, den ene Expedition udrustes efter den anden. Jeg taler ikke blot om Stormagterne, men jeg vil bede bemærket, hvad undertiden kan synes besynderligt nok, at f. Ex. Belgien, dette lille Land, liggende midt inde paa Kontinentet, nu interessere sig for Opdagelser i det indre Afrika. Vore Naboer, vore nordiske Frænder, have gjort hæderlige Skridt i denne Retning. I dette Dieblit ere Alles Blikke henvendte paa det fjerne Steb, hvor Nordenskjold opholder sig, og han er nu isærd med at løse det Problem, som Aarhundreder ikke have kunnet løse, og som vil kaste Glands over Sverrigs Navn for lange Tider, hvis det lykkes ham at løse det. Norge har i flere Aar paa den hæderligste Maade deltaget i saadanne Bestræbelser. Ikke blot, at det er private Bestræbelser fra Norge, som først have aabnet Veien for Opdagelsesrejser i det nordlige Sahan, men det er med den nordste Regjerings Understøttelser, at der har været foretaget Rejser i de nordlige Hæde til Underøggelse af Havbundens Bestaffenhed. Det er en saadan Rejse, som jeg synes, at der nu for os var Anledning til at søge foretage; men det er ikke paa fremmede